

Claudia Roșu
Alin Speriusi-Vlad

Drept procesual civil

Partea specială

Caiet de seminar

Ediția 3
- revizuită și adăugită -

Editura C.H. Beck
București 2017

Cuprins

Abrevieri	VII
Seminarul I. Căile de atac. Apelul	1
Seminarul II. Căile extraordinare de atac. Recursul.....	12
Seminarul III. Căile extraordinare de atac. Contestația în anulare. Revizuirea.....	24
Seminarul IV. Dispoziții privind asigurarea unei practici judiciare unitare în Codul de procedură civilă. Proceduri speciale	41
Seminarul V. Proceduri speciale în Codul de procedură civilă (Divorțul – Ordonanța președințială).....	87
Seminarul VI. Proceduri speciale în Codul de procedură civilă (I).....	104
Seminarul VII. Proceduri speciale (II)	152
Seminarul VIII. Arbitrajul.....	182
Seminarul IX. Executarea silită. Noțiunea, scopul și obiectul executării silite – Contestația la executare.....	192
Seminarul X. Executarea silită. Depunerea cu afecțiuni specială – Executarea hotărârilor judecătorești referitoare la minori	205
Bibliografie	223

O.U.G.

- ordonanța de urgență a Guvernului

p.

- pagina

parag.

- paragraful

Trb.

- tribunalul

R.D.C.

- Revista de Drept Comercial

Seminarul I. Căile de atac. Apelul

I. Tematică

Căile de atac. Sistemul căilor de atac. Căile de atac prevăzute de lege. Dispoziții generale referitoare la exercitarea căilor de atac. Apelul. Caracterizare generală. Definiție, obiect, părți, termen. Efectele apelului. Renunțarea la apel și renunțarea la judecată. Judecata apelului. Apelul incident și apelul provocat.

II. Spețe

1. Apel declarat peste termen. Aprecierea motivelor¹

Prin sentința civilă pronunțată de Judecătoria Dej, s-a admis acțiunea civilă intentată de reclamanta Primăria municipiului Dej, împotriva pârâților M.R., M.R., M.P. și M.M., s-a admis cererea de intervenție în interes propriu, formulată de intervenienta „Asociația de Proprietari a blocului O.”, și în consecință, s-a dispus rezilierea contractului de închiriere încheiat între Primăria municipiului Dej, M.O. și pârâți. S-a dispus evacuarea pârâților din imobilul situat în Dej. Au fost obligați pârâții în solidar, la plata cheltuielilor de întreținere restante și penalități de întârziere aferente sumei datorate, calculate de la data scadenței și în continuare până la plata efectivă a sumei, penalități de 0,20% pentru fiecare zi de întârziere.

Sentința a fost comunicată părților la data de 25.06.2016. Pârâții au promovat apel la data de 30.07.2016. Prin întâmpinare, intimata a invocat tardivitatea apelului, arătând că acesta a fost promovat peste termenul legal de 30 de zile de la data comunicării sentinței atacate.

¹ C.A. Cluj, Secția civilă, decizia nr. 824/2002, în Curtea de Apel Cluj. *Buletinul Jurisprudenței, Practică judiciară pe anul 2002*, Ed. Lumina Lex, București, 2004.

Prin răspunsul la întâmpinare, apelanții au arătat că au avut motive temeinic justificate de a promova apelul la data de 30.07.2016, deoarece avocatul acestora se afla în concediu legal de odihnă și ei au avut domiciliul procedural ales la acesta.

a) Ce fel de cerere era necesar să formuleze apelanții odată cu promovarea apelului?

b) În ce termen se exercită actul de procedură, care a fost făcut peste termenul legal, în cazul exercitării apelului?

c) Ce soluție va pronunța instanța de apel și cu ce motivare?

2. Principiul disponibilității. Cerere de desființare a sentinței în apel și trimiterea cauzei la prima instanță pentru extinderea acțiunii față de două părți¹

Prin acțiunea formulată, reclamanta F.S.E. a solicitat, în contradictoriu cu pârâții Consiliul local al Municipiului Turda și Spitalul Municipal Turda, stabilirea masei succesoriale după defuncta F.I., antecesoarea acesteia, calitatea reclamantei de unică moștenitoare a defunctei, radierea din cartea funciară nr. 829 Turda a dreptului de proprietate înscris în favoarea Statului Român, precum și a celui de administrare operativă înscris în favoarea Spitalului Municipal Turda și restabilirea situației anterioare de carte funciară, în sensul reînscrierii dreptului de proprietate al defunctei F.I.

Prin sentința civilă a Judecătoriei Turda s-a admis în parte acțiunea reclamantei F.S.E. împotriva pârâților, stabilindu-se compunerea masei succesoriale după defuncta F.I. și calitatea reclamantei de unică moștenitoare a defunctei.

Instanța a constatat că prin acte administrative ulterioare s-a constituit un drept de folosință pentru o parte a imobilului în litigiu, în favoarea numiților R.P. și R.T., s-a deschis o carte funciară nouă, prin dezmembrarea ulterioară naționalizării imobilului în litigiu și s-a creat o parcelă nouă, pe care aceștia au edificat o construcție cu destinația de casă familială, pe care au intabulat-o pe numele lor.

¹ C.A. Cluj, Secția civilă, decizia nr. 2107/1999, în Curtea de Apel Cluj. Practică judiciară pe anul 1999, Ed. Lumina Lex, București, 2000.

Reclamanta nu a cerut introducerea în cauză a acestor persoane. Instanța de judecată a pus în discuția părților necesitatea introducerii în cauză a acestor persoane.

Reclamanta și pârâții au arătat că nu înțeleg să solicite introducerea terților în cauză.

Din cauza neintroducerii în cauză a numiților R.P. și R.T., instanța de judecată a respins celelalte cereri, fără să se pronunțe în fond.

Reclamanta a declarat apel împotriva sentinței, solicitând admiterea apelului, trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe, motivând că și fără numiții R.P. și R.T., instanța ar fi putut să se pronunțe în fond și cu privire la celelalte cereri.

a) În ce situații se poate solicita prin apel, trimiterea cauzei spre rejudecare la prima instanță?

b) Până la ce moment procesual se poate solicita introducerea forțată în cauză a terților?

c) Ce soluție va pronunța instanța de apel și cu ce motivare?

3. Apel. Efect devolutiv. Limitele devoluțiunii¹

Judecătoria Sectorului 4 București a admis acțiunea formulată de reclamantii G.N. și G.C.M. împotriva pârâtului G.G.M.C. și l-a obligat pe pârât să lase reclamanților în deplină proprietate și liniștită posesie imobilul situat în str. Bibescu Vodă, Sectorul 4, București.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța a reținut că imobilul în litigiu a trecut în proprietatea statului, fără titlu.

Împotriva sentinței a declarat apel intervenientul N.B. (chiriaș al imobilului), a cărui cerere de intervenție a fost respinsă de către judecătoria prin încheiere de ședință, ca lipsită de interes. Prin apel, intervenientul N.B. a arătat că în mod greșit s-a reținut de către Judecătoria Sectorului 4 București că imobilul în litigiu a aparținut autorilor reclamanților.

a) Când se poate formula o cerere de intervenție accesorie?

b) Ce motive poate invoca în apel, persoana care nu a dobândit calitatea de parte în proces?

c) Ce soluție va pronunța instanța de apel și cu ce motivare?

¹ D. Lupașcu, Curtea de Apel București. Culegere de practică judiciară civilă, 1993-1998, decizia nr. 2153/1997, Ed. C.H. Beck, București, 1999.

4. Apel. Motivare în fața instanței de apel¹

Prin sentință, Judecătoria Timișoara a respins cererea reclamantului A.P. Acesta a formulat apel, pe care nu l-a motivat în termenul legal.

La primul termen de judecată din apel, la care părțile au fost legal citate, apelantul a solicitat amânarea cauzei pentru angajarea unui apărător.

- a) Care este termenul în care poate fi formulat apelul?
- b) La care instanță se poate depune cererea de apel?
- c) Ce soluție va pronunța instanța de apel cu privire la cererea apelantului de amânare?
- d) În ce limite se va pronunța instanța de apel?
- e) Motivați soluția.

5. Formularea de cereri noi în apel. Inadmisibilitatea acestora²

Instanța de fond a admis cererea formulată de către reclamantă și a dispus obligarea pârâtei la plata unei sume, reactualizată cu titlu de daune interese.

Împotriva acestei sentințe a formulat apel reclamanta solicitând schimbarea acesteia în sensul obligării pârâtei la plata de penalități, datorită faptului că, potrivit art. 1531 C.civ., creditorul are dreptul la repararea integrală a prejudiciului pe care l-a suferit din faptul neexecutării. Prejudiciul cuprinde pierderea efectiv suferită de creditor și beneficiul de care acesta este lipsit.

- a) În ce situații este permisă formularea de cereri noi în apel?
- b) Ce soluție va pronunța instanța de apel și cu ce motivare?

¹ C.A. Timișoara, Secția civilă, decizia nr. 887/1998, în Buletinul Jurisprudenței Curții de Apel Timișoara, Culegere de practică judiciară pe anul 1998, Ed. Lumina Lex, București, 1999.

² C.A. Bacău, Secția comercială, decizia nr. 1/1998, în Curtea de Apel Bacău. Practică judiciară pe anul 1998, Ed. Lumina Lex, București, 1999.

6. Transmiterea calității procesuale active operată în fața primei instanțe. Consecințele constatării acesteia în apel¹

Societatea „F.L.” SA, a promovat o cerere de chemare în judecată împotriva societății debitoare „I.S.” SRL, pentru pretenții.

La data de 21.01.2016, în timp ce cauza pentru pretenții se afla pe rol, a fost pronunțată de către tribunal încheierea prin care a fost admisă cererea petentei, societatea „F.L.” SA, s-a constatat legalitatea divizării societății, înregistrarea în registrul comerțului a mențiunilor privind divizarea parțială a societății F.L., autorizarea constituirii și înmatricularea în registrul comerțului a societății beneficiare nou-înființate „R.D.” SRL.

Astfel, în cursul procesului de primă instanță, a intervenit transmisiunea calității procesuale active, de la creditoarea „F.L.”, la societatea „R.D.” SRL. Niciuna dintre părți nu a adus la cunoștința instanței acest aspect.

Instanța a respins cererea formulată. Împotriva sentinței, reclamanta societatea „F.L.” SA, a formulat apel.

În fața instanței de apel, apelanta a recunoscut faptul că a operat transmisiunea calității procesuale active, anterior pronunțării sentinței apelate.

a) Ce soluție va pronunța instanța de apel și cu ce motivare?

III. Teste grilă

1. Căile ordinare de atac sunt:

- a. exclusiv apelul;
- b. exclusiv recursul;
- c. atât apelul, cât și recursul.

2. Căile extraordinare de atac sunt:

- a. contestația în anulare;
- b. revizuirea;
- c. recursul în interesul legii.

¹ C.A. București, Secția a VI-a civilă, decizia nr. 105/2016, în Săptămâna Juridică nr. 29/2016, Litteris e-Publishing.

3. Dacă în dispozitivul hotărârii instanța de judecată ar indica în mod greșit calea de atac sau termenul în care se exercită:

a. solicitantul nu va beneficia decât de calea de atac pe care legea o recunoaște pentru respectivul litigiu;

b. solicitantul va beneficia de calea de atac stabilită nelegal de către instanța de judecată;

c. solicitantul va beneficia de calea de atac pe care legea o recunoaște pentru respectivul litigiu sau de calea de atac stabilită nelegal de către instanța de judecată în raport de dispozițiile mai favorabile.

4. Termenul de apel sau de recurs de drept comun este de:

a. 10 zile de la comunicare, dacă legea nu prevede altfel;

b. 15 zile de la comunicare, dacă legea nu prevede altfel;

c. 30 de zile de la comunicare, dacă legea nu prevede altfel.

5. Actele de administrare judiciară:

a. nu pot forma obiectul vreunei căi de atac;

b. pot forma exclusiv obiectul apelului;

c. pot forma exclusiv obiectul recursului.

6. Obiectul apelului principal este format din următoarele categorii de hotărâri judecătorești:

a. hotărârile pronunțate în primă instanță, dacă legea nu prevede în mod expres altfel;

b. hotărârile date în ultimă instanță dacă, potrivit legii, instanța nu putea să judece decât în primă instanță;

c. încheierile premergătoare se pot ataca cu apel numai odată cu fondul, în afară de cazul când legea dispune altfel.

7. Hotărârile care nu pot fi atacate cu apel principal sunt următoarele:

a. hotărârile date în ultimă instanță rămân neapelabile, chiar dacă în hotărâre s-a arătat că au fost pronunțate în primă instanță;

b. partea care a renunțat expres la apel cu privire la o hotărâre nu mai are dreptul de a face apel principal;